

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Dėl Molėtų rajono mokinių dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvos projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo

1. Parengto tarybos sprendimo projekto tikslai ir uždaviniai:

Dalyvaujamas biudžetas – tai būdas, kaip galima kartu su gyventojais spręsti dėl viešųjų lėšų panaudojimo, kuomet miestiečiai patys siūlo idėjas miestui ir balsuodami renka labiausiai patikusias. Dalyvaujantieji biudžetai gali vykti ne tik miestuose, bet ir mokyklose ar kitose institucijose. Pavyzdžiui, dalyvaujantieji biudžetai mokyklose itin populiarūs Paryžiuje, kur daugiau nei 80 proc. mokyklų jau yra jį išbandę (Transparency International informacija). Prieš pradedant rengti dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvą vyko susitikimai su Transparency International Lietuvos skyriaus atstovais ir Molėtų rajono ugdymo įstaigų vadovais. Jiems buvo pristatyta galimybė prisijungti prie šios iniciatyvos ir tapti pilotinėmis mokyklomis, kuriose dalyvaujamas biudžetas bus pradėtas įgyvendinti 2022 m. rudenį. Aptarus iniciatyvą su visomis suinteresuotomis šalimis buvo parengtas Molėtų rajono mokinių dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvos projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašas.

Šiuo Tarybos sprendimo projektu siekiama nustatyti tvarką, kuria vadovaujantis Molėtų rajono ugdymo įstaigos vykdys mokinių dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvą. Ja siekiama paskatinti mokinius domėtis mokyklos aplinka, dalyvauti sprendimų priėmimo ir daugiau sužinoti apie mokykloje priimamus finansinius sprendimus.

2. Siūlomos teisinio reguliavimo nuostatos:

Sprendimu patvirtinamas Molėtų rajono mokinių dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvos projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašas, kuriame užtikrinta tvarka pagal kurią Molėtų rajono ugdymo įstaigos organizuos idėjų konkursą ir atrinktų idėjų įgyvendinimui bus skiriamos savivaldybės biudžeto lėšos.

3. Laukiami rezultatai:

Planuojama, kad ši iniciatyva turėtų vykti etapais:

- Mentorių subūrimas ir mokymai. Iš pilotinių mokyklų administracijos, mokytojų formuojama mentorių grupė, kurie būtų supažindinti su dalyvaujamojo biudžeto procesu, įgyvendinimu, mokinių palydėjimu ir kuravimu viso proceso metu. Tuo tikslu organizuojami Transparency International Lietuvos skyriaus atstovų mokymai (online arba fiziniai, priklausomai nuo situacijos) ir palydėjimas dalyvaujamojo biudžeto programos įgyvendinimo metu.

- Idėjų laboratorijos. Organizuojamos dirbtuvės pilotinių mokyklų mokiniams, drauge su mentorių pagalba pildomos idėjų anketos pagal parengtas gaires, aptariama siūlomų idėjų nauda ir galimas poveikis mokyklos bendruomenei, planuojamas idėjos įgyvendinimui reikalingas biudžetas.
- Viešas idėjų pristatymas mokyklų bendruomenėms. Drauge su mentoriais idėjų autoriai pristato galutinius savo idėjų siūlymus su lydimąja medžiaga (nuotraukos, brėžiniai, piešiniai ir pan.) savo mokyklos mokinių bendruomenei.
- Balsavimas, idėjų atranka. Po idėjų pristatymų ir aptarimų moksleiviai kviečiami balsuoti ir išrinkti aktualiausias, mokyklų bendruomenėms reikšmingiausias idėjas. Mokinių idėjos varžosi tik savo mokyklos lygmenyje.
- Idėjos įgyvendinimas. Mokiniai, su mentorių komanda įgyvendina pateiktas bei balsavimo būdu išrinktas idėjas.
- Poveikio vertinimas, rezultatų pristatymas. Dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvos metu bus vykdoma moksleivių apklausa, siekiant įvertinti kiek jie žino apie mokyklos biudžetą, jo sudarymo principus, kaip jiems sekėsi dalyvauti šioje iniciatyvoje, kurias sritis būtų galima tobulinti tęsiant šios iniciatyvos įgyvendinimą 2023 m.

4. Lėšų poreikis ir jų šaltiniai:

2022 m. programoje dalyvaus ne mažiau nei viena ugdymo įstaiga. Vienai ugdymo įstaigai numatyta skirti 500 Eur.

5. Kiti sprendimui priimti reikalingi pagrindimai, skaičiavimai ar paaiškinimai.

-